

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
«Міжнародні та регіональні конфлікти»

підготовки бакалавра

**спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»
освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»**

Силабус освітнього компонента «Міжнародні та регіональні конфлікти» підготовки бакалавра, галузі знань 29 міжнародні відносини, спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини».

Розробник: Патійчук Віктор Олексійович, доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій

доц. Балак І. О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин і регіональних студій

протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

проф. Н. Н. Коцан

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	галузі знань 029 «Міжнародні відносини» спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» освітній ступінь «бакалавр»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 4
		Семестр 7
ІНДЗ: немає		Лекції 26 год.
		Практичні (семінарські) 34 год.
		Консультації 8 год.
		Самостійна робота 52 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова викладання		Українська

II. Інформація про викладача

ППП Патійчук Віктор Олексійович
 Науковий ступінь **кандидат географічних наук**
 Вчене звання **доцент**
 Посада **доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій**
 Контактна інформація Patychuk.Viktor@vnu.edu.ua
 Дні занять <http://94.130.69.82.2/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

АНОТАЦІЯ КУРСУ	ОК «Міжнародні та регіональні конфлікти» входить до циклу освітніх компонент професійної підготовки. У ході вивчення вказаної ОК здобувачі отримують знання про сучасні міжнародні та регіональні конфлікти на планеті, їх основний зміст, причини і наслідки, тенденції розвитку й можливі шляхи вирішення, а також їхній вплив на зовнішньополітичну ситуацію в регіонах світу тощо.
МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	Метою ОК є ознайомити здобувачів із природою походження сучасних міжнародних і регіональних конфліктів, основними формами їх прояву, тенденціями та специфікою розвитку на сучасному етапі, виробити навички практичного аналізу оцінки впливу міжнародних конфліктів на сучасну міжнародну систему та світову політику як на глобальному, так і на регіональному рівні. Основними завданнями ОК є такі: формування у здобувачів комплексних знань про найважливіші умови, причини, фактори й приводи до виникнення міжнародних і регіональних конфліктів; реалізація розуміння про основні види, форми, зміст і прояви сучасних міжнародних і регіональних конфліктів; показ можливих наслідків і результатів прояву міжнародних й регіональних конфліктів; розгляд основних методів і методик дослідження сучасних міжнародних конфліктів; формування знань про структуру міжнародного конфлікту; вміння виділяти окремі фази, стадії та

	аналізувати динаміку міжнародного конфлікту; проводити класифікацію та типізацію існуючих міжнародних і регіональних конфліктів; описувати географію сучасних міжнародних і регіональних конфліктів; аналізувати головні проблеми врегулювання та розв'язання наявних міжнародних конфліктів; вивчати досвід ведення міжнародних переговорів щодо врегулювання конфліктних ситуацій; розуміти структуру та цілі міжнародного переговорного процесу та визначати завдання для посередництва у врегулюванні міжнародних спорів; вміти передбачати наслідки ведення переговорного процесу тощо.
--	--

IV. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

(відповідно до «Стандарту вищої освіти України для бакалаврів»

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/291-Mizhn.vidn.susp-kom.ta.rehion.studiyi-bakalavr.21.01.22.pdf>)

	Інтегральна	Загальні	Фахові
Компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.	ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
		ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	
		ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.
		ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих завдань і проблем.
		ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою усно і письмово.	
		ЗК13. Здатність бути критичним	СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних

		самокритичним.	недержавних акторів та транснаціональні відносини.
		ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	
Програмні результати	Код критерію	Опис	
	ПРН 2	ПРН 02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівнях, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	
	ПРН 3	ПРН 03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	
	ПРН 6	ПРН 06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	
	ПРН 13	Н 13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	
	ПРН 15	ПРН 15. Розуміти та застосовувати для розв’язання складних спеціалізованих завдань міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.	

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.						

Теоретичні основи вивчення сучасних міжнародних і регіональних конфліктів						
Тема 1. Проблемна ситуація як об'єкт вивчення «Міжнародних і регіональних конфліктів».	8	2	2	4	-	ДС, ДБ, РМГ / 2
Тема 2. Основні поняття й категорії щодо міжнародних конфліктів.	10	2	2	4	2	ДС, ДБ, РМГ, Р / 2
Тема 3. Структура й динаміка міжнародних конфліктів.	8	2	2	4	-	ДС, ДБ, РМГ / 2
Тема 4. Типізація та класифікація міжнародних і регіональних конфліктів.	8	2	2	4	-	ДС, ДБ, Р / 2
Тема 5. Методи й методика дослідження міжнародних конфліктів.	8	2	2	4	-	ДС, ДБ, Р / 2
Тема 6. Переговори та посередництво в міжнародних конфліктах.	10	2	2	4	2	ДС, ДБ, РМГ / 30
Разом за змістовим модулем 1	52	12	12	24	4	40
Змістовий модуль 2.						
Поширення сучасних міжнародних конфліктів та проблеми їх врегулювання						
Тема 7. Територіальні аспекти поширення міжнародних конфліктів у регіонах світу та глобалізація небезпечних конфліктних явищ на планеті.	12	2	4	4	2	ДС, ДБ, Р / 6
Тема 8. Проблеми врегулювання міжнародної напруженості на Балканах та інших країнах Європи.	8	2	2	4	-	ДС, РМГ, Р / 4
Тема 9. Російсько-українська війна як чинник політичної дестабілізації у Європі та світі.	8	2	2	4	-	ДС, ДБ, РМГ, Р / 4
Тема 10. Сучасні міжнародні конфлікти на Близькому й Середньому Сході та Південній Азії.	10	2	4	4	-	ДС, ДБ, РМГ, Р / 4
Тема 11. Оцінка сучасної конфліктної ситуації в країнах Північної та Латинської Америки й на Африканському континенті.	10	2	4	4	-	ДС, ДБ, РМГ, Р / 6
Тема 12. Конфліктні ситуації в Океанії та Азіатсько-Тихоокеанському регіоні.	8	2	2	4	-	ДС, РМГ, Р / 4
Тема 13. Проблеми врегулювання й розв'язання міжнародних конфліктів та участь міжнародних організацій у їх вирішенні.	12	2	4	4	2	ДС, РМГ, Р / 32
Разом за змістовим модулем 2	68	14	22	28	4	60
<i>Підсумковий контроль – екзамен</i>	-	-	-	-	-	60
Всього:	120	26	34	52	8	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Тема	Години
------	--------

Змістовий модуль 1.	
<i>Теоретичні основи вивчення сучасних міжнародних і регіональних конфліктів</i>	
Тема 1. Феномен міжнародного конфлікту у світовій політиці.	4
Тема 2. Проблема наукової оцінки та правового визначення міжнародного конфлікту.	4
Тема 3. Основні наукові концепції щодо появи, розвитку та врегулювання міжнародних конфліктів.	4
Тема 4. Сфери розгортання міжнародних конфліктів.	4
Тема 5. Проблема управління міжнародними конфліктами.	4
Тема 6. Політична трансформація сучасних міжнародних конфліктів.	4
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	24
Змістовий модуль 2.	
<i>Поширення сучасних міжнародних конфліктів та проблеми їх врегулювання</i>	
Тема 7. Ізраїльсько-палестинський конфлікт.	4
Тема 8. Індонезійсько-пакистанський конфлікт.	4
Тема 9. Кіпрська проблема у міжнародних відносинах.	4
Тема 10. Політична та економічна нестабільність у країнах Африки та їх вплив на міжнародну політичну ситуацію.	4
Тема 11. Тайванська проблема в сучасних політико-економічних протистояннях між США та Китаєм.	4
Тема 12. Результати нової військової операції Азербайджану в Нагірному Карабаху.	4
Тема 13. Основні проблеми та перспективи завершення російської війни в Україні.	4
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	28
Усього годин	52

VII. Політика оцінювання

Оцінювання під час семінарських занять здійснюється на основі того наскільки здобувач вміє самостійно проаналізувати і передати здобуті знання. Перечитування під час відповіді інформації з паперових та електронних носіїв забороняється. Відвідування семінарських занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь у наукових заходах тощо) навчання може відбуватись у цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом, за погодженням із викладачем.

В умовах дії воєнного стану або карантинних обмежень освітній процес в університеті може здійснюється за змішаною формою навчання, а саме: очно в аудиторії або дистанційно в Microsoft Teams (https://teams.microsoft.com/l/team/19%3arGbvrZFq15FfN_EK7t73NwLpn9ijgCEtL8wqyHdsj-81%40thread.tacv2/conversations?groupId=c12473cf-e24e-4d18-b3ee-00981965e534&tenantId=79cf2153-dcef-4e36-ab8c-89480b2366aa/).

Політика щодо академічної доброчесності

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та іспиту (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушенням принципу академічної доброчесності.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тем семінарських занять відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Дедлайн здачі пропущених семінарських

занять (за умови вагомих доказових причин) до дня заліка. Максимальна кількість пропусків без вагомих доказових причин – 2.

Складання і перескладання іспиту з ОК регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/file:///C:/Users/PC/Downloads/2023_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

VIII. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю з цього ОК є іспит, який складається в усній формі. Екзамен виставляється автоматично в кінці семестру за умови, якщо здобувач виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом освітнього компонента та отримав не менше 75 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити свій рейтинг, здобувач освіти може добрати бали на екзамені. При цьому анулюється бали за підсумкові модульні контрольні роботи (максимально 60 балів), а залишаються тільки бали поточного контролю (максимально 40 балів). Підсумкова оцінка за ОК виставляються згідно шкали оцінювання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення	1. Патійчук В. О. Міжнародна та регіональна безпека: словник-довідник для магістрів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини», «Регіональні студії» та «Суспільні комунікації». Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2021. 54 с. 2. Патійчук В. О. Основи наукових досліджень: словник-довідник для підготовки бакалаврів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини». Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2021. 53 с. 3. Патійчук В. О. Основи наукових досліджень: тестові завдання: навчально-методичне видання для підготовки бакалаврів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини». Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2021. 44 с. 4. Патійчук В. О., Кулик С. М. Актуальні проблеми зовнішньої політики країн і регіонів світу: тестові завдання для магістрів спеціальності
-------------------------------	--

	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини». Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2023. 55 с. 5. Патійчук В. О., Кулик С. М. Міжнародна та регіональна безпека: тестові завдання для магістрів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини». Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2023. 53 с. 6. Патійчук В. О., Кулик С. М. Національна безпека України: тестові завдання для магістрів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини». Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2023. 48 с.
Основна	1. Громовенко К. В., Грушко М. В., Мануїлова К. В. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів : навчально-методичний посібник. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 132 с. 2. Іжнін І. І. Міжнародні конфлікти (кінець XIX – перша половина XX століття): підручник. Львів: Видавництво Львівського університету ім. І. Франка, 2019. 448 с. 3. Ледерак Дж. П. Розбудова миру: стале примирення в розділених суспільствах. Київ: Дух і літера, 2019. 250 с. 4. Лісовський П., Лісовська Ю. Політика міжнародних відносин. Проблеми і перспективи: навч. посіб. К: Університет «Україна», 2021. 350 с. 5. Михасюк І. Р. Міжнародні економічні відносини в сучасних міждержавних воєнних конфліктах: підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 312 с. 6. Міжнародні відносини та світова політика: навч. посіб. / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с. 7. Переговорний процес у міжнародних відносинах: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти гуманітарного факультету. Частина І/ уклад. : І. Б. Кривдіна, В.П. Кубко. Одеса: ДУ «Одеська політехніка», 2021. 73 с. 8. Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с. 9. Шергін С. Політологія міжнародних відносин : підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.
Додаткова	1. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 416 с. 2. Інститут досліджень миру у Франкфурті (PRIF-HSFK). URL: http://www.hsfk.de. 3. Китай против США: холодная война становится горячей. URL: https://lb.ua/world/2020/10/30/469432_kitay_protiv_ssha_holodnaya_voyna. 4. Китайсько-американські відносини: історія та сучасність. URL : https://infopedia.su/4x362. 5. Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія: навчально-методичний посібник. Львів : Видво «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018. 76 с. 6. Міжнародні і міждержавні конфлікти. URL : http://bukvar.su/mezhdunarodnyeotnoshenija/120582-Mezhdunarodnye-i-mezhgosudarstvennye-konflikty. 7. Моніторинг воєнних конфліктів у світі 2020 р. URL : https://ussd.org.ua/indeks-vijny-monitoring-voyennyh-konfliktiv-usviti-2020-roku/.

8. Основні підходи до дослідження міжнародних конфліктів. URL : <http://ruthenia.info/txt/drgluck/irteo/1T10>.
9. Патійчук В. О. Регіональні аспекти сучасних міжнародно-безпекових проблем. *Науковий вісник Східноєвропейського національного ун-ту імені Лесі Українки. Серія: Географічні науки*. Луцьк: «Вежа-Друк», 2018. № 10 (383). С. 119–133.
10. Патійчук В. О., Гірак Ю. І. Іспанський регіоналізм як сучасний безпековий виклик Європі. *Науковий вісник Східноєвропейського національного ун-ту імені Лесі Українки. Серія: Географічні науки*. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. № 1 (385). С. 57–67.
11. Патійчук В. О., Ройко С. П., Ціпошук С. А. Сучасні безпекові та торговельно-економічні протистояння США та Китаю // Актуальні проблеми регіональних досліджень: матеріали V міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 11 грудня 2020 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 254–260.
12. Патійчук В. О., Саванюк А. А. Особливості моделювання міжнародних конфліктів // Актуальні проблеми країнознавчої науки: матеріали V Між нар. наук.-практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 18–19 травня 2017 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. С. 6–13.
13. Патійчук В. О., Турбан А. Р., Ціпошук С. А. Політичні причини Нагірно-Карабахського конфлікту // Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 6 грудня 2021 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Терен, 2021. С. 53–58.
14. Патійчук В. О., Турбан А. Р., Ціпошук С. А. Сценарії подальшого розвитку Нагірно-Карабахського конфлікту // Актуальні проблеми регіональних досліджень: матеріали V міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 11 грудня 2020 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 178–183.
15. Патійчук В. О., Турбан А. Р., Ціпошук С. А. Чинники виникнення та розвитку Нагірно-Карабахського конфлікту // *«Modern aspects of science and practice»*. Melbourne, Australia. 2021. P. 124–133.
16. Патійчук В. О., Ціпошук С. А., Ройко С. П. Китай як основний конкурент США за майбутнє глобальне лідерство // *«European scientific discussions»*. Rome, Italy. 2021. P. 121–128.
17. Патійчук В., Саванюк С., Лобанкова А., Ройко С. Актуальні проблеми сучасної зовнішньої політики Китаю в контексті регіональних проблем та територіальних конфліктів щодо своїх сусідів. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Географічні науки*. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. № 5 (409). С. 61–77. Глобалізація та політика національної безпеки / під ред. П. Юхименко. К. : Центр навчальної літератури, 2021. 408 с.
18. Соціальна конфліктологія. Міжнародні конфлікти. URL : <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/445/1/Гуменюк%20соціальна%20а%2056>.
19. Сторони сучасного міжнародного конфлікту. URL : http://ni.biz.ua/10/10_23/10_232692_storoni-mezhdunarodno-go-konflikta.
20. Сутність та види міжнародних конфліктів в сучасних міжнародних відносинах. URL : http://www.law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2014/statji_n4-33_2014/28.PDF.
21. Сучасні способи вирішення конфліктів. URL:

<https://ukrbukva.net/page,10,49680-razmesheniya-mezhdunarodnyhkonfliktov>. Tradicionnye-i-sovremennye-sposoby-

22. Шеренговський Д. В. Поняття та сутність міжнародного конфлікту в науці. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1527/>.

23. Patiychuk V. Modeling of Modern International Conflicts. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Географічні науки*. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. № 8 (357). С. 3–11.